

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 9 november 2022

Betreft: Onderzoek Burgerkracht

Registratienummer: 22.90

Geachte leden van de raad,

Ons huidige burgerkracht beleid, *Meedoen in Valkenburg aan de Geul: een andere kijk op participatie van burgers*, is in 2009 vastgesteld. In 2016 is dit op enkele punten herijkt met het raadsvoorstel *Herijking kaders zelfsturing en burgerkracht 2015*. Ervaringen van de afgelopen jaren leerden dat het beleid begon te knellen. Daarom is begin 2022 aan een aantal trainees van de Provincie Limburg de opdracht verstrekt het beleid te evalueren. Een evaluatie om de ervaringen in de gemeente met het beleid te achterhalen en te ontdekken welke (verbeter)punten in relatie tot het beleid kunnen meegenomen worden richting de toekomst. Met deze informatiebrief informeren wij u over uitkomsten van de evaluatie van de aanpak burgerkracht.

Wat constateren de onderzoekers?

De onderzoekers constateren het volgende

1. Er is geen duidelijke afbakening van de begrippen zelfsturing, burgerparticipatie en burgerkracht. Daarnaast wordt de rolverdeling van de betrokken partijen toegelicht, maar ontbreekt het aan een concrete invulling van welke taken bij die rol horen. Ook ontbreekt een (schriftelijke) gedeelde visie die in dialoog met de betrokken partijen is opgesteld.
2. Het Burgerkracht beleid is bij de meerderheid van de externe partijen onbekend. Op dit moment ervaren burgers vaak nog een afstand tot de gemeente en zijn ze niet of nauwelijks op de hoogte van de mogelijkheden m.b.t. burgerkracht. Ook intern bij de gemeente wordt aangegeven dat het beleid niet overal bekend is. Hierdoor ontstaat onduidelijkheid en verwarring over o.a. het doel van burgerkracht en wat de gemeente hier graag mee wil bereiken.
3. Het huidige proces ondersteunt vaak niet de dynamiek van burgers of kern overleggen die iets op gang willen krijgen. In de praktijk is er veel onduidelijk over de rolverdeling en eigenaarschap binnen initiatieven, de behoeftes en de procedures om deze op te zetten. Het eigenaarschap is nog te veel versplintert gedurende het proces en het ontbreekt aan structurele samenwerking en afstemming binnen de gemeente tussen de diverse afdelingen van de gemeente, maar ook in relatie tot de politiek.
4. Contact vanuit de gemeente is schaars en niet structureel. Zo komt er weinig terugkoppeling en zijn de afspraken over communicatie niet transparant. De burgers geven aan dat het voor velen niet duidelijk is hoe ze met burgerkracht aan de slag kunnen.

Wat bevelen de onderzoekers ons aan?

De onderzoekers doen op de volgende zes terreinen aanbevelingen.

1. Beleid en draagvlak

Zorg voor een duidelijke afbakening van het concept burgerkracht, helderheid over het doel van het beleid en ieders rol en verantwoordelijkheden hierin. Creëer daarna duidelijke kaders en criteria, en betrek externe en interne partijen bij het maken van nieuw beleid. Burgerkracht moet vanuit de burger komen. Zorg als gemeente ervoor dat de burger de vrijheid krijgt om met zijn eigen initiatieven aan de slag te gaan.

2. Proces

Creëer een checklist voor initiatiefnemers over het proces en waar je aan moet voldoen. Neem achteraf ook de ruimte om initiatieven te evalueren, om zo processen voor de toekomst te verbeteren. Zorg ervoor dat burgers de vrijheid over hun initiatieven behouden en stuur bij waar nodig.

3. Integrale aanpak

Stel duidelijke kaders op en bepaal of de hele organisatie burgerkracht initiatieven moet dragen en/of wie hieraan moet meewerken. Zorg voor een goede afstemming tussen de diverse afdelingen van de gemeente en bureau burgerkracht. Informeer daarnaast proactief richting de externe partijen (o.a. kernoverleggen) over de aanpak en verdeling van verantwoordelijkheden.

4. Communicatie

Zorg voor structurele contactmomenten met verschillende doelgroepen. Hierin zijn duidelijke afspraken, openheid en verwachtingsmanagement van groot belang. Zorg daarnaast voor korte lijntjes en een vast aanspreekpunt. Houd partijen op de hoogte van de status van initiatieven. Gebruik zowel offline als online communicatiemethoden om zoveel mogelijk doelgroepen te bereiken.

5. Informatievoorziening

Stel documenten en formats op met daarin de belangrijkste informatie over burgerkracht. Bijv. een checklist of roadmap en kennis- of informatieavonden. Zorg ook d.m.v. overkoepelde overleggen voor kennisuitwisselingen. Via offline en online kanalen kan gezorgd worden voor een brede verspreiding van de documenten.

6. Financiën

Breng in kaart wat de financiële mogelijkheden zijn. Zorg daarnaast voor óf gemakkelijkere procedures en/óf leg de procedures beter en duidelijker uit. Realiseer een budget dat tot een bepaalde hoogte vrij besteedbaar is, en bekijk of cofinanciering voor kleine projecten echt noodzakelijk is.

Hoe ziet het vervolgproces eruit?

De resultaten van de evaluatie zijn voor ons aanleiding om het beleid en het proces rond burgerkracht samen met uw raad en partners (denk hierbij onder andere aan de kern overleggen) te herijken en herschrijven. Ons streven hier is om dit nieuwe beleid in het derde kwartaal van 2023 ter vaststelling aan u voor te leggen. Als eerste stap hierin agenderen wij dit raadsinformatiebulletin voor de vergadering van de commissie Sociaal Domein van 21 november aanstaande.

Met vriendelijke groet,

Namen het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dauven', with a large, sweeping underline that extends to the left and then curves back under the name.

N.J.M.M. Dauven
wethouder Burgerparticipatie/Zelfsturing